

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької мови

Дипломна робота магістра

з теми

**Сучасний німецький коментар як медіажанр
у структурному та семантичному аспектах**

Виконала: студентка II курсу,
групи Nim1-M19z
спеціальності 014 Середня освіта (Мова і
література (німецька)
за освітньо-професійною програмою Середня
освіта Німецька мова і зарубіжна література
з додатковою спеціальністю 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))

Турчин Людмили Степанівни

Науковий керівник: **Кійко Юрій Євгенович,**
доктор філологічних наук, доцент кафедри
німецької мови

Рецензент:

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень.....	4
ВСТУП.....	5
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЖАНРУ КОМЕНТАР У НІМЕЦЬКІЙ МЕДІАМОВІ.....	9
1.1. Медіалінгвістика як новий напрям дослідження.....	9
1.2. Типологія текстів у медіалінгвістиці.....	12
1.3. Медіакоментар як аналітичний жанр.....	17
1.3.1. Жанрові ознаки коментаря.....	22
1.3.2. Види коментарів.....	23
1.4. До історії дослідження коментарів у медіалінгвістиці.....	24
Висновки до розділу 1.....	27
Розділ 2. МАТЕРІАЛ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	29
2.1. Матеріал дослідження.....	29
2.2. Методи дослідження.....	33
2.3. Методика дослідження.....	37
Висновки до розділу 2.....	40
Розділ 3. КОМЕНТАР ЯК ЖАНР У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МЕДІАМОВІ.....	42
3.1. Попередні зауваги.....	42
3.2. Коментар в структурному аспекті.....	44
3.3. Заголовок коментаря.....	53
3.4. Основна частина.....	58
3.5. Коментар у морфологічному аспекті.....	62
3.6. Коментар у стилістичному аспекті.....	74
3.7. Коментар у невербальному аспекті.....	86
Висновки до розділу 3.....	91

ВИСНОВКИ.....	98
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	102
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ.....	109
ДОДАТКИ.....	110

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

З – заголовок

НЗ – надзаголовок

ПЗ – підзаголовок

БК – Berliner Kurier

BZ – Berliner Zeitung

HAZ – Hannoversche Allgemeine Zeitung

MM – Münchner Merkur

SZ – Süddeutsche Zeitung

ВСТУП

Останнім часом спостерігається зростання інтересу до однієї з новітніх галузей лінгвістичного знання, яка отримала назву “медіалінгвістика”. У центрі її уваги перебуває комплексне вивчення сучасного медіатексту й медіадискурсу. Однією з причин такої зацікавленості є поступова глобалізація світу, в наслідок якої виникають тісні контакти між різними мовними культурами. Цьому сприяє великою мірою технічний прогрес у засобах масової комунікації. Дослідження мовно-культурних особливостей зумовлено також і практичними потребами, а саме необхідністю вивчення різних видів текстів на заняттях з іноземної мови, практикою перекладу, стилістики тощо.

Об'єктом мовознавчих студій в різних мовах були замітки, інформаційні статті, кореспонденції, тексти-інтерв'ю, огляд, репортажі (В. Зайцева; В.Здорова; Р. Карамішева; Ю. Кійко; М. Кім; Л. Кройчик; Н. Burger; Н.Lüger та інші). Відсутність комплексних досліджень німецьких медіатекстів такого аналітичного жанру журналістики як коментар і зумовлює актуальність нашого дослідження.

Об'єктом магістерської роботи послуговували коментарі в інтернет-версіях щоденних регіональних німецьких газет Berliner Kurier, Berliner Zeitung, Hannoversche Allgemeine Zeitung, Münchner Merkur та найбільшої щоденної газета Німеччини Süddeutsche Zeitung.

Предметом аналізу виступають структурні, морфологічні, стилістичні та невербальні особливості німецьких медійних коментарів суспільної, політичної, економічної та спортивної тематики.

Матеріалом дослідження послуговувала суцільна вибірка текстів медійних коментарів з електронних архівів щоденних німецьких газет Berliner Kurier, Berliner Zeitung, Hannoversche Allgemeine Zeitung, Süddeutsche Zeitung та Münchner Merkur за період з 01.05.2020 до 31.08.2020 р. Корпус склав 67 текстів медійних коментарів. Такий об'єм матеріалу можна вважати репрезентативним, незважаючи на досить короткий часовий зріз вибірки. Слід також зазначити, що

в кількісному плані за проаналізований час у газеті *Berliner Zeitung* зафіксовано більше коментарів суспільно-політичної тематики, ніж у інтернет-версіях інших німецьких газет. В архіві електронної версії газети *Berliner Kurier* міститься найбільша кількість коментарів на спортивну тематику. Хоча окремі коментарі були присвячені схожій тематиці або описували одну і ту ж подію, ми однаково брали їх до уваги та аналізували у всіх аспектах.

У дослідженні мова йде про місце коментаря серед жанрів сучасної журналістики, структурні особливості, морфологічні ознаки словоформ, стилістичні тропи та фігури, невербальні засоби у текстах медіакоментарів інтернет-версій досліджуваних видань. При цьому тексти було відібрано в один часовий зріз із відповідних рубрик, які склалися редакціями згаданих вище газет. Це дозволяє говорити про певну об'єктивність добору дослідницького матеріалу, що відображає газетну внутрішню та зовнішньополітичну “картину світу” мовної культури Німеччині через призму текстів медійних коментарів.

Мета магістерської роботи – встановити характерні ознаки коментарів в структурному, морфологічному, стилістичному та невербальному аспектах шляхом комплексного аналізу складових цього виду медійних текстів.

Зв'язок роботи з науковими темами. Магістерська робота виконана у межах наукової теми, що розробляється на німецькій мові Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Мета дослідження передбачає розв'язання таких завдань:

- з'ясувати жанрові особливості сучасних медійних коментарів;
- встановити структурні компоненти у німецьких медійних коментарів;
- вивчити німецькі медійні коментарі в морфологічному аспекті;
- встановити стилістичні особливості медіакоментарів у сучасній німецькій пресі;
- розглянути німецькі медійні коментарі у невербальному аспекті.

Наукова новизна магістерської роботи полягає у спробі комплексного вивчення онлайн-коментарів у німецькій медіакulturі.

Практичне значення. Результати проведеного нами дослідження можуть бути використані в курсах зі порівняльної стилістики, лінгвістики тексту, загального мовознавства, а також у процесі викладання німецької мови.

Методи дослідження. Для досягнення основної мети та розв'язання поставлених завдань, у роботі використовується комплексна методика, яка поєднує в собі метод лінгвістичного спостереження та опису, теоретичного узагальнення та кількісного аналізу.

Теоретичною базою дослідження стали наукові погляди, висловлені у працях К.Адамцік, А. Загнітко, В. Зайцевої, В. Здоровеги, К. Люгера, О. Надточій, А. Тертичного, Ю.Кійка, Г. Ленка, що присвячені лінгвістичному аналізу публіцистичних текстів та коментарів зокрема.

Апробація результатів дослідження. Основні положення магістерської роботи обговорено на Міжнародній науково-практичній конференції “Мова і засоби масової комунікації на сучасному історичному етапі” (Львів, 11-12 вересня 2020 р.) та II Міжнародній науково-практичній конференції “Мова та мовлення: Лінгвокультурологічний, комунікативний та дидактичний аспекти” (м. Кам'янець-Подільський, 19-20 листопада 2020 р.).

Публікації. Основні положення магістерської роботи висвітлено в двох публікаціях у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій.

Структура й обсяг роботи. Повний обсяг магістерської роботи – 109 сторінок, з них 101 сторінка тексту, 8 сторінок списку використаних джерел (80 позицій). Робота містить 4 таблиці. У додатках наведено матеріал дослідження.

Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

У вступі обґрунтовується вибір теми, її актуальність, розкривається новизна, теоретичне та практичне значення роботи, формулюється мета й основні завдання дослідження.

У першому розділі особлива увага приділена розвитку медіамови як нового напрямку лінгвістичної науки, детально розглядаються жанрові особливості коментаря, що виокремлюють його серед інших медійних жанрів, розглядаються історичні періоди дослідження коментаря у царині медіалінгвістики.

Другий розділ присвячений розгляду матеріалу, методам і методиці дослідження.

У третьому розділі здійснюється комплексний аналіз і вивчення медійних коментарів у структурному, стилістичному, морфологічному та невербальному аспектах. Встановлюються і аналізуються структурні одиниці досліджуваних текстів, їх композиційна будова, синтаксичні, кількісні, стилістичні і морфологічні особливості. Вивчаються також невербальні особливості проаналізованих текстів медійних коментарів.

У загальних висновках підводяться основні підсумки проведеної роботи і намічаються перспективи подальшої роботи.

ВИСНОВКИ

Усе більшого значення в останні десятиліття набуває дослідження природи тексту та його категорій в засобах масової інформації. У зв'язку з цим утворився новий напрям сучасного мовознавства – медіалінгвістика, яка вивчає функціонування мови в засобах масової інформації. Серед важливих передумов виникнення цієї галузі мовознавчої науки є стрімке зростання інформаційно-комунікаційних технологій, створення глобальної мережі медіакомунікації, формування та розвиток єдиного інформаційного простору, становлення та наукове осмислення поняття "мова ЗМІ", визначення його функціонально-стилістичних особливостей та внутрішньої структури тощо. Мовознавці розглядають такі питання, як: теоретичні засади та суспільні передумови виникнення медіалінгвістики, роль ЗМІ в динаміці мовних процесів, функціонально-стилістичний статус медіамовлення, поняття медіатексту як базової категорії медіалінгвістики, опис методів вивчення текстів масової інформації, аналіз лінгвостилістичних ознак основних типів і жанрів медіатекстів.

Сутність медіатексту – конкретна інформація, що виражена мовленням з метою впливу та переконання. За медіатекстом стоїть мовна особистість журналіста, його світосприймання, інтелектуальний рівень, когнітивна здатність. Для медіатексту, як і тексту взагалі, характерні логічна завершеність висловлювань, комунікативний намір та прагматична установка, складається із назви (заголовка) та низки особливих одиниць (надфразових єдностей), об'єднаних різними типами лексичного, граматичного, логічного та стилістичного зв'язку.

У роботі слідом за К. Брінкером під текстом розуміється когерентна послідовність мовних знаків, яка як єдине ціле виконує певну комунікативну функцію.

Текст одночасно виступає як змістовна і формальна зв'язаність (когезія, когерентність), несе конкретну інформацію, яка відображає як певний момент з

історії людства, так і ставлення автора до цього моменту. Незважаючи на те, що текст несе в собі інформацію лише про певний відрізок часу, він володіє завершеністю та перебуває у центрі взаємопов'язаної тріади “автор – текст – читач”.

Вибір текстів саме з електронних варантів німецьких газет зумовлений тим, що преса є найдинамічнішою сферою людської діяльності, бере активну участь у формуванні громадської думки і залишається потужним джерелом поширення інформації в суспільстві. Це, насамперед, можливість зафіксувати актуальні тенденції розвитку мовної системи. Як найбільш відкрита для всіх інших комунікаційних сфер діяльності людини мова преси виступає активним посередником між ними. Тому сучасна мова газети – це досить гетерогенне явище, де перетинаються різні функціональні стилі: від наукового до розмовного. Це впливає і на центральний стиль цієї сфери комунікації – газетно-публіцистичний.

Коментарі у медіавиданнях один із тих видів текстів, які визначають обличчя видання і виражають редакційну політику. При цьому редактори і журналісти відповідально ставляться до вибору цього жанру, оскільки друк коментаря гарантує читачу, що, по-перше, ця тема/подія суспільно-вагома (без неї читач не матиме достатньо інформації про життя суспільство і вона справді заслуговує на громадський інтерес) і, по-друге, – ця тема була обрана з урахуванням принципу редакційної незалежності.

Поняття коментар має два значення: широке і вузьке. У широкому значенні коментар – це стрижень аналітичної журналістики, її головна складова частина й сутність. Тут існує правило: факти недоторкані – коментарі вільні. Журналіст особливо сумлінно, правдиво, точно й вичерпно повинен викладати факти, але цілком вільний у коментарях до них і ні перед чим, окрім своєї совісті, не відповідає за них.

У вузькому значенні слова коментар – це окремий жанр у жанрологічній системі журналістики, який передбачає роз'яснення для читачів, слухачів чи глядачів матеріалу чи фактів, поданих в органах масової інформації.

Усі досліджувані електронні версії німецьких газет регулярно публікують на своїх сторінках коментарі і використовують майже однаковий набір структурних одиниць в подібній композиційній послідовності: надзаголовок, заголовок, підзаголовок, зачин, вказівка на час появи та ім'я автора, в більшості випадків світлина з джерелом і з підтекстом, розробка взаємозв'язків між новим фактом та тими фактами, які вже відомі аудиторії, деталізація подій, які коментуються, встановлення важливих подробиць, ознак події, порівняння фактів, розробка аналогій, проведення паралелей, протиставлення фактів, інтерпретація тексту, прогнозування наступних подій або наслідків.

У медійному коментарі надзаголовок, заголовок, підзаголовок утворюють заголовковий блок. Таке ускладнення заголовка обумовлено збільшенням інформаційного контенту тексту. Надзаголовок, виражений переважно однією лексемою, орієнтує читача ключовим поняттям, заголовок несе основне інформаційне навантаження, а підзаголовок його уточнює, доповнює. Таким чином, всі вони сприймаються як одне ціле, оскільки мають певну автономність. Цьому сприяє і їх типографічне оформлення: колір для елементів надзаголовка, жирний збільшений шрифт заголовка, курсив для підзаголовка.

У медійних коментарях досліджуваних інтернет-версій німецьких газет автори використовують широкий спектр слів та граматичних засобів для повного відображення актуальних політичних, економічних та спортивних подій та їх коментування для подальшого обговорення у суспільстві.

У стилістичному аспекті німецьким медійним коментарям характерні риси газетно-публіцистичного та інформаційного стилів для здійснення найважливіших функцій засобів сучасних мас-медіа – інформувати та впливати, а також висловлювати критичні міркування, тлумачити факти та матеріали, подані в органах масової інформації, чи роз'яснювати читачам певні події громадського, наукового, культурного життя. для читачів. Приналежність коментарів до аналітичного жанру журналістики впливає на їх лексичне наповнення. Це переважно нейтральна загальноживана лексика. Однак, автори публікацій намагаються уникати одноманітності і тому активно використовують

різноманітні художньо-образні мовні засоби, як стилістичні тропи та фігури – синтаксичні мовні звороти, що виходять за рамки практично необхідних норм і підсилюють виразність тексту.

З невербальної точки зору коментарі в сучасних німецькій медіапрактиці добре візуалізуються, завдяки симетричному розташуванню фотографії в тексті публікації, а також уникненню нагромадження текстового матеріалу в підтексті під світлиною коментаря. Кращій візуалізації надзаголовків, фактів та важливих думок автора сприяють виокремлення речень червоним кольором в тексті коментаря.

Перспективним напрямом подальшого дослідження може бути вивчення коментаря в українській та німецькій медіапрактиках для порівняння їх спільних та відмінних рис, а також проведення психолінгвістичного експерименту з текстами медіакоментарів для уточнення характерних особливостей, які відрізняють коментар від інших жанрових різновидів аналітичної інформації, репортажу, інтерв'ю та огляду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексеев А.Я. Сопоставительная стилистика: уч. Пособие / А. Я. Алексеев. – Д. : Национальный горный университет, 2012. – 471 с.
2. Бацевич Ф.С. Вступ до лінгвістичної генології / Флорій Сергійович Бацевич. – К. : Академія, 2006. – 248 с.
3. Бессмертная Н.В. Лингвистика текста / Н.В. Бессмертная. – К. : Вища школа, 1981. – 171 с.
4. Брандес М. П. Стилистика текста. (Теоретический курс): на материале немецкого языка : учебник для вузов / М. П. Брандес. – М. : URSS, 2014. – 428 с.
5. Василенко М.К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі / Микита Кімович Василенко. – К. : Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. – 238 с.
6. Волосенко І.В. Молодіжні інтернет-щоденники в німецькомовному медійному просторі : соціолінгвальний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / І.В. Волосенко. – Київ, 2012. – 19 с.
7. Григораш Д. Журналістика у термінах і виразах. – Львів, 1974. – 76 с.
8. Дементьев В.В. Теория речевых жанров / Вадим Викторович Дементьев. – М. : Знак, 2010. – 600 с.
9. Загнітко А.П. Лінгвістика тексту : теорія і практикум : [науково-навчальний посібник] / Анатолій Панасович Загнітко. – Донецьк : Дон НУ, 2006. – 289 с.
10. Зайцева В.В. Типи метонімічних перенесень у структурі газетного заголовка // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского Серия «Филология. Социальные коммуникации» – Том 25 (64). – №1. – Часть №2. – С.109–116.
11. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.

12. Капелюшний А.О. Практична стилістика української мови / Анатолій Олексійович Капелюшний. – Вид. 2-ге, перероблене. – Львів : ПАІС, 2007. – 400 с.
13. Карамішева Р.Д. Мовленнєвий жанр "повідомлення" в засобах масової інформації (на матеріалі української та англійської мов) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.17 / Роксолана Дамирівна Карамішева. – Львів, 2011. – 163 с.
14. Кійко Ю.Є. Deutsche und ukrainische Textsorten im Alltags- und Universitätsleben = Німецькі й українські жанри в повсякденному і університетському житті : навчальний посібник / Ю.Є. Кійко. – Чернівці : Видавничий дім "Родовід", 2014. – 150 с.
15. Кійко Ю.Є. Мовна система з фрактальної перспективи / Ю.Є. Кійко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Одеса, 2015. – № 16. – С. 117–120.
16. Кійко Ю.Є. Фрактальне моделювання інваріантно-варіантної структури медіатекстів у німецькій та українських мовах : дис. ... док. філол. наук : 10.02.17, 10.02.21 / Кійко Юрій Євгенович. – Чернівці, 2017. – 433 с.
17. Ким М. Жанры современной журналистики / М. Ким. – Санкт-Петербург: Изд-во Михайлова В. А., 2004. – 336 с.
18. Кіца М. Коментар як жанр сучасних львівських газет „Експрес” та „Високий замок” 2017 року / М. Кіца // ЗМІ та демократичний розвиток України : збірник матеріалів III Всеукраїнської конференції студентів та молодих дослідників, 20 березня 2018 року, Львів. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. — С. 88–92.
19. Комарова З.И. Методология, метод, методика и технология научных исследований в лингвистике / Зоя Ивановна Комарова. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Флинта, Наука, 2013. – 820 с.
20. Корнейко І.В. Теорія жанру : теоретичні та прикладні аспекти : [монографія] / І.В. Корнейко, О.Б. Петрова, Н.О. Попова. – Х. : Друкарня Мадрид, 2014. – 127 с.

21. Костомаров В. Г. Русский язык на газетной полосе / В. Г. Костомаров. – М. : Высш. шк., 1971. – 342 с., с. 90
22. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту / Ірина Миколаївна Кочан. – К. : Знання, 2008. – 423 с.
23. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник / М. П. Кочерган. – [3-е вид.]. – К. : ВЦ „Академія”, 2008. – 464 с
24. Кройчик Л. Е. Система журналистских жанров / Л. Е. Кройчик // Основы творческой деятельности журналиста : учеб. для студентов вузов по спец. «Журналистика» / [ред.-сост. С. Г. Корконосенко]. – СПб. : Знание : СПБИНВЭСЭП, 2000. – С. 125-167.
25. Кройчик Л. Основы творческой деятельности журналиста / Л. Кройчик – СПб., 2000. – 168 с.
26. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці : навч. посіб. / О. Кузнецова. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. – 120 с.
27. Левицкий В. В. Экспериментальные методы в семасиологии / В. В. Левицкий, И. А. Стернин. – Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1979. – 191 с. 191, с. 41
28. Левицкий В. В. Квантитативные методы в лингвистике / Віктор Васильевич Левицкий. – Винница : Нова Книга, 2007. – 264 с.
29. Левицкий Ю. А. Лингвистика текста / Юрій Анатольевич Левицкий. – М. : Высшая школа, 2006. – 207 с.
30. Личковська О. Контент-аналіз текстів масової комунікації / О. Личковська. – О. : Астропринт, 2002. – 40 с.
31. Лосєв І. Не однакові [Електронний ресурс] / І. Лосєв. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Columns/50/599>
32. Мелкумова Т.В. Сильова та жанрова диференціація мовлення засобів масової інформації в сучасному мовознавстві / Т.В. Мелкумова // Філологічні студії: науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету: зб. наук. праць. – Вип. 2 / [редкол.: Ж.В. Колоїз (відп. ред.), Д.Х. Баранник, П.І. Білоусенко та ін.]. – Кривий Ріг: Видавничий центр, 2008. – С. 44–51.

33. Михайлин І. Основи журналістики : Підручник / І. Михайлин. – 3-тє вид. – Л., 2003. – 283 с.
34. Надточій О. Жанрова специфіка коментаря на сторінках журналу „Український тиждень” / О. Надточій // Теле- та радіодурналістика. – 2013. – Вип. 12. – С. 148–153.
35. Панченко В. Або-або [Електронний ресурс] / В. Панченко. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Columns/50/595>
36. Попович М. Запаморочені свободою [Електронний ресурс] / М. Попович. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Columns/50/596>
37. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / Різун В.В. // Світ соціальних комунікацій. – 2011. – Т. 1. – с. 7
38. Рябих Л.М. Лекція як жанр американського академічного дискурсу : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Людмила Михайлівна Рябих. – Харків, 2014. – 264 с.
39. Серажим К. С. Текстознавство : підручник / Катерина Степанівна Серажим. – 2-ге вид. – К. : Київський університет, 2012. – 528 с.
40. Словник журналіста [Електронний ресурс] / https://pidru4niki.com/15290527/zhurnalistika/slovník_zhurnalista_komentar_mediatizatsiya_publichnoyi_sferi_zhittya
41. Солганик Г. Общие замечания о формате и жанре [Електронний ресурс] / Г. Солганик. – Режим доступа: www.mediascope.ru/node/416.
42. Стеблина Н. Коментар як журналістський жанр / Каждую пятницу (электронная газета будущих журналистов [Електронний ресурс] / https://sites.google.com/site/evfriday/uceba/gyrn_maist_3k
43. Тертычный А.А. Жанры периодической печати : учеб. пособ. / А.А. Тертычный. – М. : Аспект Пресс, 2000. – 312 с.
44. Турчин Л.С. Сучасний коментар як жанр у німецьких електронних масмедіа / Л.С. Турчин // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції [„Мова і засоби масової комунікації на сучасному

- історичному етапі”], (Львів, 11–12 вересня 2020 р.) / МОН України. – Львів : ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2020. – С. 97–101
45. Чемеркін С.Г. Публіцистичний стиль української мови в Інтернеті / С.Г. Чемеркін // Українознавство. – 2008. – № 4. – С. 220–224.
46. Чередниченко І. Г. Нариси з загальної стилістики сучасної української мови / І. Г. Чередниченко. – К. : Радянська школа, 1962. – 495 с.
47. Чернявская В.Е. Лингвистика текста. Лингвистика дискурса / Валерия Евгеньевна Чернявская. – М. : ЛЕНАНД, 2014. – 200 с.
48. Швейцер А.Д. Контрастивная стилистика. Газетно-публицистический стиль в английском и русском языках / Александр Давидович Швейцер. – М. : РАН Ин. Языкознания, 1993. – 252 с.
49. Шмелева Т.В. Жанроведение? Генристика? Генология? / Т.В. Шмелева // Речевое общение (Теоретические и прикладные аспекты речевого общения). – Красноярск, 2006. – № 8–9 (16–17). – С. 121–127.
50. Яхонтова Т.В. Лінгвістична генологія наукової комунікації : [монографія] / Тетяна Вадимівна Яхонтова. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 420 с.
51. Яхонтова Т.В. Жанрові характеристики сучасного англомовного наукового журналу / Т.В. Яхонтова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – Одеса, 2014. – № 10. – Т. 1. – С. 213–217. – (Серія "Філологія").
52. Adamzik K. Methodische Probleme kontrastiver Textsortenstudien / K. Adamzik // Darstellungsformen der Wissenschaften im Kontrast / Hrsg. von L. Danneberg, J. Niederhauer. – Tübingen : Narr, 1998. – S.103–130.
53. Adamzik K. Grundfragen einer kontrastiven Textologie / K. Adamzik // Kontrastive Textologie / Hrsg. von K. Adamzik. – Tübingen : Stauffenburg, 2001. – S. 13–48. , с. 23
54. Adamzik K. Textlinguistik / Kirsten Adamzik. – Tübingen : Niemeyer, 2004. – 176 S.

55. Biere B.U. Zur Konstitution von Presstexten / B.U. Biere // Sprache in den Medien nach 1945 / Hrsg. von B.U. Biere, H. Henne. – Tübingen : Niemeyer, 1993. – S. 56–86.
56. Burger H. Mediensprache : eine Einführung in Sprache und Kommunikationsformen der Massenmedien / H. Burger und M. Luginbühl. – 4., neu bearb. und erw. Aufl. – Berlin [u.a.] : de Gruyter, 2014. – 532 S.
57. Dimter M. Textklassenkonzepte heutiger Alltagssprache. Kommunikationssituation, Textfunktion und Textinhalt als Kategorien alltagssprachlicher Textklassifikation / Matthias Dimter. – Tübingen : Narr, 1981. – 144 S.
58. Dovifat E. Zeitungslehre / Emil Dovifat. – 6. neubearbeit. Auflage. – Berlin, New York : de Gruyter, 1976. – 2 Bde. – 215 S., 285 S.
59. Gansel Chr. Textsortenlinguistik / Christina Gansel. – Göttingen : Vandenhoeck und Ruprecht, 2011. – 128 S.
60. Hartmann P. Texte als linguistisches Objekt / P. Hartmann // Beiträge zur Textlinguistik / Hrsg. von W.D. Stempel. – München : Wilhelm Fink, 1971. – S. 8–30.
61. Heinemann M. Grundlagen der Textlinguistik : Interaktion – Text – Diskurs / M. Heinemann, W. Heinemann. – Tübingen : Niemeyer, 2002. – 281 S.
62. Helbig G. Deutsche Grammatik / G. Helbig, J. Buscha. – Heidelberg : Langenscheidt Verlag, 2012. – 656 S.
63. Hundsnurscher F. Theorie und Praxis der Textklassifikation / F. Hundsnurscher // Sprache und Pragmatik (Lunder Symposium 1984) / Hrsg. von I. Rosengren. – Malmö / Stockholm : Almquist & Wiksell, 1984. – S. 75–97.
64. Isenberg H. Grundfragen der Texttypologie / H. Isenberg // Ebenen der Textstruktur / Hrsg. von Fr. Daneš, D. Viehweger. – Berlin : Akad. der Wiss. der DDR, 1983. – S. 303–343.
65. Kontrastive Linguistik / Hrsg. von C. Gnutzmann. – Frankfurt a.M. [u.a.] : Lang, 1990. – 154 S.

66. Krause W.-D. Text, Textsorte, Textvergleich / W.-D. Krause // Textsorten : Reflexionen und Analysen / Hrsg. von K. Adamzik. – Tübingen : Stauffenburg, 2000. – S. 45–76.
67. Lage-Müller von K. Text und Tod. Eine handlungstheoretisch orientierte Textsortenbeschreibung am Beispiel der Todesanzeige in der deutschsprachigen Schweiz / Kathrin von Lage-Müller. – Reprint. – Tübingen : Niemeyer, 2015. – 438 S.
68. Lefèvre M. Textgestaltung, Äußerungsstruktur und Syntax in deutschen Zeitungen des 17. Jahrhunderts / Michel Lefèvre. – Berlin : Weidler, 2013. – 381 S.
69. Lenk H.E.H. Praktische Textsortenlehre : ein Lehr- und Handbuch der professionellen Textgestaltung / Hartmut E. H. Lenk. – 2., überarb. und erw. Aufl. – Helsinki : Univ.-Verl., 1995. – 239 S.
70. Lüger H.-H. Pressesprache/ H.-H. Lüger. – Tübingen: Niemeyer, 1995.– 169 S.
71. Marx K. Internetlinguistik : Ein Lehr- und Arbeitsbuch / K. Marx, G. Weidacher. – Tübingen : Narr, 2014. – 236 S.
72. Mazur J. Textlinguistik im slawischen Sprachraum / J. Mazur // Text- und Gesprächslinguistik : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung / Hrsg. von K. Brinker u.a. – Berlin, New York : de Gruyter, 2000. – 1.Bd. – S. 153– 163.
73. Pfeil M. Zur sprachlichen Struktur des politischen Leitartikels in deutschen Tageszeitungen / Monika Pfeil. – Göppingen : Alfred Kümmerle, 1977. – 301 S.
74. Preetextsorten im Vergleich – Contrasting Text Types in the Press / Hrsg. von H. Lenk, A. Chesterman. – Hildesheim [u.a.] : Georg Olms, 2005. – 387 S.
75. Rolek B. Kulturspezifische Aspekte der wissenschaftlichen Textproduktion, untersucht am Beispiel wissenschaftlicher Artikel aus dem Bereich der Linguistik / B. Rolek // Moderne deutsche Texte. Beiträge der internationalen Germanistikkonferenz Rzeszow 2004 / Hrsg. von M. Wierzbicka, M. Sieradzka u.a. – Frankfurt a.M. : Lang, 2005. – S. 277–294.

76. Rolf E. Die Funktionen der Gebrauchstextsorten / Eckard Rolf. – Berlin [u.a.] : de Gruyter, 1993. – 339 S.
77. Schlüter S. Textsorte vs. Gattung. Textsorten literarischer Kurzprosa in der Zeit der Romantik (1795–1935) / Sabine Schlüter. – Berlin : Wedler, 2001. – 367 S.
78. Simmler F. Teil und Ganzes in Texten: Zum Verhältnis von Textexemplar, Textteilen, Textauszügen, und Makrostrukturen / F. Simmler // Daphnis Zeitschrift für Mittlere Deutsche Literatur. – Nr. 25. – 1996. – S. 597–625.
79. Stede M. Korpusgestützte Textanalyse. Grundzüge der ebenenorientierten Textlinguistik / Manfred Stede. – Tübingen : Narr, 2007. – 207 S.
80. Text- und Gesprächslinguistik : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung / Hrsg. von K. Brinker u.a. – Berlin, New York : de Gruyter, 2000. – 1. Bd. – 884 S.

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Berliner Kurier, 2020. <https://www.berliner-kurier.de/>
2. Berliner Zeitung, 2020. <https://www.berliner-zeitung.de/>
3. Hannoversche Allgemeine Zeitung, 2020. <https://www.haz.de/>
4. Münchner Merkur, 2020. www.merkur.de
5. Süddeutsche Zeitung, 2020. <https://www.sueddeutsche.de/>